

Obsah

| | |
|---|-----------|
| 1 Úvod (Jiří Widimský) | 17 |
| 2 Definice hypertenze (Jiří Widimský) | 19 |
| 3 Klasifikace hypertenze (Jiří Widimský) | 23 |
| 4 Vztah krevního tlaku k vaskulární mortalitě (Jiří Widimský) | 28 |
| 5 Celkové kardiovaskulární riziko (Jiří Widimský) | 31 |
| 6 Americké směrnice diagnostiky hypertenze (Jiří Widimský) | 34 |
| 7 Etiologie hypertenze (Jiří Widimský) | 37 |
| 8 Epidemiologie hypertenze (Renata Cífková) | 39 |
| 9 Měření kazuálního krevního tlaku (Renata Cífková) | 54 |
| 9.1 Metody měření krevního tlaku | 54 |
| 9.1.1 Nepřímé měření krevního tlaku | 55 |
| 9.1.2 Technika měření krevního tlaku | 58 |
| 9.1.3 Měření krevního tlaku za speciálních situací | 60 |
| 10 Domácí měření krevního tlaku (Jiří Widimský) | 63 |
| 10.1 Fenomén bílého pláště | 63 |
| 10.2 Hypertenze bílého pláště | 64 |
| 10.3 Domácí měření krevního tlaku a prognóza | 66 |
| 10.4 Metody domácího měření krevního tlaku | 67 |
| 10.5 Normotenze bílého pláště – „maskovaná hypertenze“ | 69 |
| 10.6 Doporučení přístrojů a metodiky | 70 |
| 10.7 Souhrn | 71 |
| 11 Ambulantní 24hodinové monitorování krevního tlaku (Jiří Widimský jr.) | 77 |
| 11.1 Indikace ambulantního monitorování krevního tlaku | 78 |
| 11.2 Jaké jsou normální hodnoty krevního tlaku při ambulantním 24hodinovém monitorování? | 79 |
| 11.3 Poměr „through to peak“ | 80 |
| 11.4 Ambulantní monitorování krevního tlaku a prognóza | 81 |
| 12 Zátěžové testy u hypertenze (Jiří Widimský) | 84 |
| 13 Patogeneze arteriální hypertenze (Karel Horký) | 89 |
| 13.1 Genetické vlivy | 90 |
| 13.2 Faktory zevního prostředí | 94 |
| 13.2.1 Nadměrný přívod sodíku | 94 |
| 13.2.2 Nedostatečný přívod draslíku, vápníku a magnézia | 94 |
| 13.2.3 Zvýšený kalorický příjem, obezita, distribuce tělesného tuku | 95 |
| 13.2.4 Zvýšený přívod alkoholu | 96 |
| 13.2.5 Kouření a hypertenze | 96 |
| 13.2.6 Stres a socioekonomický status | 96 |
| 13.3 Vnitřní regulační mechanismy | 97 |
| 13.3.1 Sympatický nervový systém | 97 |
| 13.3.2 Humorální působky | 98 |

| | |
|---|------------|
| 13.3.3 Odchylky v elektrolytových transportních mechanismech..... | 99 |
| 13.3.4 Renální exkretorické a endokrinní funkce | 100 |
| 13.3.5 Hemodynamické změny | 100 |
| 13.3.6 Endotel a stěna cévní..... | 102 |
| 13.3.7 Poruchy glukózové tolerance, inzulinorezistence, diabetes mellitus a hypertenze..... | 103 |
| 13.3.8 Dyslipidémie a hypertenze | 104 |
| 14 Hypertenze a srdce (Jiří Widimský)..... | 107 |
| 14.1 Hemodynamika hypertenze | 107 |
| 14.2 Hypertrofie levé srdeční komory | 111 |
| 14.2.1 Patogeneze vzniku srdeční hypertrofie..... | 111 |
| 14.2.2 Význam hypertrofie levé srdeční komory v populaci | 114 |
| 14.2.3 Význam hypertrofie levé srdeční komory u hypertenze | 115 |
| 14.2.4 Mechanismus zvýšeného rizika hypertrofie levé srdeční komory..... | 116 |
| 14.2.5 Může antihypertenzní léčba snížit výskyt arytmií?..... | 118 |
| 14.2.6 Regrese srdeční hypertrofie | 119 |
| 14.2.7 Ovlivňuje regrese srdeční hypertrofie kardiovaskulární riziko?..... | 121 |
| 14.3 Systolické a diastolické srdeční selhání a hypertenze | 123 |
| 14.3.1 Prevence vzniku srdečního selhání inhibitory ACE..... | 129 |
| 15 Tepenný systém při hypertenzi (Jan Filipovský)..... | 137 |
| 15.1 Normální struktura a funkce arteriálního systému z hlediska regulace krevního tlaku..... | 137 |
| 15.1.1 Funkční morfologie cévního systému | 137 |
| 15.1.2 Základní funkce tepen..... | 138 |
| 15.1.2.1 Vedení krve („conduit function“) | 138 |
| 15.1.2.2 Nárazníková funkce („buffering, dampening function“)..... | 139 |
| 15.1.3 Interakce krevního tlaku a proudu s cévní stěnou | 139 |
| 15.1.4. Komponenty krevního tlaku..... | 139 |
| 15.1.4.1 Střední krevní tlak | 140 |
| 15.1.4.2 Pulzní tlak | 140 |
| 15.2 Vyšetření vlastností arteriálního systému používané v souvislosti s arteriální hypertenzí | 143 |
| 15.2.1 Pulzní tlak (rozdíl systolického a diastolického krevního tlaku) | 143 |
| 15.2.2 Měření tloušťky komplexu intimy a medie na krkavici (intima – media thickness) | 143 |
| 15.2.3 Rychlost šíření pulzové vlny (pulse wave velocity)..... | 144 |
| 15.2.4 Měření odrazu tlakových vln..... | 144 |
| 15.2.5 Poddajnost (compliance – C)..... | 145 |
| 15.2.6 Endoteliální dysfunkce | 145 |
| 15.2.7 Stav rezistenčního řečiště..... | 146 |
| 15.3 Změny tepenného systému typické pro arteriální hypertenzi..... | 146 |
| 15.3.1 Časový průběh změn..... | 146 |
| 15.3.2 Změny velkých tepen | 146 |
| 15.3.3 Změny rezistenčního řečiště..... | 150 |
| 15.4 Terapeutické ovlivnění vlastností tepen | 151 |
| 16 Hypertenze a cévní mozkové příhody (Jiří Widimský) | 155 |
| 17 Klinický obraz hypertenze (Jiří Widimský) | 159 |
| 17.1 Diagnostický program..... | 159 |

| | |
|---|------------|
| 17.1.1 Anamnéza | 160 |
| 17.1.2 Fyzikální vyšetření..... | 160 |
| 17.1.3 Pomocná laboratorní vyšetření..... | 161 |
| 17.2 Diferenciální diagnostika hypertenze..... | 165 |
| 18 Nefarmakologická léčba hypertenze (Jiří Widimský)..... | 168 |
| 19 Farmakologická léčba hypertenze (Jiří Widimský)..... | 173 |
| 19.1 Doklady o prospěšnosti léčby benigní hypertenze..... | 173 |
| 19.2 Léčba mírné hypertenze | 175 |
| 19.3 Metaanalýza velkých studií o léčbě hypertenze..... | 176 |
| 19.4 Význam intenzivní léčby hypertenze | 179 |
| 19.5 Jsou novější léky – inhibitory ACE a blokátory kalciových kanálů – stejně účinné jako starší léky, tj. diuretika a beta-blokátory?..... | 180 |
| 19.5.1 Doklady o účinnosti léčby hypertenze blokátory kalciových kanálů | 180 |
| 19.5.2 Doklady o účinnosti léčby hypertenze inhibitory ACE..... | 181 |
| 19.5.3 Výsledky metaanalýz studií léčby hypertenze | 186 |
| 19.6 Která skupina antihypertenziv má být použita u všech diabetiků? | 188 |
| 19.7 Schéma zahájení léčby hypertenze | 188 |
| 19.8 Cíle léčby hypertenze | 190 |
| 19.9 Indikace a kontraindikace hlavních skupin antihypertenziv podle směrnic Evropské společnosti pro hypertenzi 2003 | 192 |
| 19.10 Systolický tlak má významnější prognostickou hodnotu než diastolický tlak..... | 194 |
| 19.11 Přehled antihypertenziv..... | 197 |
| 19.12 Které cíle antihypertenzní léčby mají smysl? | 197 |
| 20 Hypolipidemická léčba (Jiří Widimský) | 205 |
| 20.1 Účinek statinů v sekundární a primární prevenci ICHS..... | 205 |
| 20.2 Léčba simvastatinem u nemocných s diabetem mellitem | 209 |
| 20.3 Vliv léčby statiny na cévní mozkové příhody | 210 |
| 20.4 Žádoucí koncentrace lipidů podle americké klasifikace ATP III 2001 | 211 |
| 20.5 Studie hypolipidemické léčby u hypertoniků..... | 211 |
| 20.6 Modifikovaná doporučení Evropské společnosti pro hypertenzi a Evropské kardiologické společnosti pro diagnostiku a léčbu hypertenze 2003 týkající se hypolipidemické léčby hypertenze podle připravených českých směrnic léčby hypertenze | 213 |
| 20.6.1 Sekundární prevence | 213 |
| 20.6.2 Primární prevence | 213 |
| 21 Antiagregační léčba u hypertenze (Jiří Widimský)..... | 216 |
| 22 Strategie léčby hypertenze (Jiří Widimský)..... | 218 |
| 22.1 Léčba chronického srdečního selhání či asymptomatické systolické dysfunkce levé srdeční komory při hypertenzi | 219 |
| 22.2 Léčba hypertenze provázené ICHS..... | 220 |
| 23 Diuretika (Jarmila Stříbrná, Jiří Widimský)..... | 223 |
| 23.1 Postavení diuretik v léčbě hypertenze z pohledu velkých studií léčby hypertenze | 223 |
| 23.2 Mechanismus antihypertenzního účinku | 227 |
| 23.2.1 Účinek diuretik v nefronu..... | 227 |
| 23.3 Příčiny selhání účinku diuretik..... | 229 |
| 23.4 Thiazidy a jim příbuzná diuretika | 230 |

| | |
|---|------------|
| 23.4.1 Indikace | 231 |
| 23.4.2 Kontraindikace thiazidových diuretik | 231 |
| 23.4.3 Interakce..... | 232 |
| 23.5 Kličková diuretika | 232 |
| 23.5.1 Indikace..... | 233 |
| 23.5.2 Kontraindikace | 233 |
| 23.6 Kalium šetřící diuretika | 233 |
| 23.6.1 Indikace..... | 234 |
| 23.6.2 Kontraindikace | 234 |
| 23.7 Antagonisté aldosteronu – spironolakton a eplerenon | 234 |
| 23.7.1 Kontraindikace a interakce antagonistů aldosteronu | 234 |
| 23.7.2 Přednosti antagonistů aldosteronu..... | 235 |
| 23.8 Kombinace thiazidů s kalium šetřícím diuretikem | 236 |
| 23.9 Kombinace thiazidových diuretik s antihypertenziv jiných lékových skupin | 237 |
| 23.10 Nežádoucí účinky diuretik..... | 238 |
| 23.10.1 Hypokalémie (hypomagnezémie)..... | 238 |
| 23.10.2 Hyperurikémie..... | 242 |
| 23.10.3 Glycidová tolerance, inzulinová tolerance..... | 242 |
| 23.10.4 Zvýšení cholesterolu (přechodně po vyšší dávce) | 242 |
| 23.10.5 Hyponatrémie..... | 243 |
| 23.10.6 Další změny | 243 |
| 23.11 Výhody thiazidových diuretik v léčbě hypertenze | 245 |
| 23.12 Dávkování diuretik..... | 245 |
| 24 Beta-blokátory (Jiří Widimský)..... | 251 |
| 24.1 Mechanismus účinku beta-blokátorů v léčbě hypertenze | 251 |
| 24.2 Klasifikace beta-blokátorů..... | 253 |
| 24.3 Trvání antihypertenzního účinku..... | 254 |
| 24.4 Kardioprotektivní účinky u nemocných po infarktu myokardu | 255 |
| 24.5 Beta-blokátory v léčbě chronického srdečního selhání..... | 256 |
| 24.6 Mechanismy účinku beta-blokátorů v léčbě chronického srdečního selhání..... | 258 |
| 24.7 Indikace beta-blokátorů v léčbě hypertenze..... | 259 |
| 24.8 Kombinace beta-blokátorů s dalšími antihypertenzivy | 260 |
| 24.9 Nežádoucí účinky beta-blokátorů v léčbě hypertenze | 260 |
| 24.9.1 Náhlé přerušení léčby beta-blokátory | 261 |
| 24.9.2 Metabolické nežádoucí účinky..... | 261 |
| 24.10 Nežádoucí účinky léčby beta-blokátory v léčbě chronického srdečního selhání..... | 262 |
| 24.10.1 Hypotenze..... | 262 |
| 24.10.2. Retence tekutin a zhoršení srdečního selhání | 262 |
| 24.10.3. Bradykardie a A-V blokáda..... | 262 |
| 24.11 Kontraindikace beta-blokátorů v léčbě hypertenze | 263 |
| 24.12 Interakce beta-blokátorů | 264 |
| 24.13 Volba jednotlivých typů beta-blokátorů v léčbě hypertenze..... | 265 |
| 24.14 Přehled nejčastěji užívaných beta-blokátorů v léčbě hypertenze a jejich dávkování..... | 266 |

| | | |
|-----------|---|------------|
| 24.15 | Přehled beta-blokátorů užívaných v léčbě chronického srdečního selhání a jejich dávkování..... | 266 |
| 24.16 | Taktika léčby chronického srdečního selhání beta-blokátory..... | 267 |
| 24.17 | Kombinace alfa- a beta-adrenergní blokády..... | 268 |
| 25 | Blokátory kalciového kanálu (Karel Horký) | 272 |
| 25.1 | Mechanismy účinku..... | 272 |
| 25.2 | Dělení blokátorů kalciových kanálů..... | 273 |
| 25.3 | Účinky..... | 274 |
| 25.4 | Indikace..... | 274 |
| 25.5 | Nežádoucí účinky..... | 278 |
| 25.6 | Interakce blokátorů kalciových kanálů..... | 278 |
| 25.7 | Kontraindikace blokátorů kalciových kanálů..... | 280 |
| 25.8 | Přehled blokátorů kalciových kanálů a jejich dávkování..... | 280 |
| 26 | Inhibitory ACE (Jiří Widimský, Václav Monhart) | 283 |
| 26.1 | Mechanismus účinku..... | 283 |
| 26.1.1 | Systém renin-angiotenzin-aldosteron..... | 283 |
| 26.1.2 | Systém kininů..... | 285 |
| 26.2 | Dělení inhibitorů ACE..... | 286 |
| 26.3 | Inhibitory ACE v léčbě hypertenze..... | 286 |
| 26.4 | Indikace inhibitorů ACE v léčbě hypertenze..... | 288 |
| 26.5 | Inhibitory ACE léky volby u nemocných s chronickým srdečním selháním..... | 289 |
| 26.5.1 | Taktika léčby inhibitory ACE..... | 290 |
| 26.5.2 | Přehled inhibitorů ACE používaných nejčastěji v léčbě chronického srdečního selhání..... | 291 |
| 26.5.3 | Inhibitory ACE v prevenci srdečního selhání..... | 291 |
| 26.6 | Inhibitory ACE léky volby u pacientů s akutním infarktem myokardu..... | 291 |
| 26.7 | Inhibitory ACE v léčbě všech nemocných s ICHS?..... | 293 |
| 26.7.1 | Antiaterogenní vlastnosti inhibitorů ACE..... | 296 |
| 26.8 | Inhibitory ACE léky volby u nemocných s hypertenzí a hypertrofií levé srdeční komory..... | 296 |
| 26.9 | Inhibitory ACE léky volby u diabetické nefropatie..... | 297 |
| 26.10 | Inhibitory ACE u ledvinných onemocnění nediabetického původu..... | 297 |
| 26.11 | Nežádoucí účinky inhibitorů ACE..... | 298 |
| 26.11.1 | Hypotenze po užití prvé dávky..... | 298 |
| 26.11.2 | Zhoršení ledvinných funkcí..... | 299 |
| 26.11.3 | Hyperkalémie..... | 301 |
| 26.11.4 | Suchý kašel..... | 302 |
| 26.11.5 | Další nežádoucí účinky..... | 302 |
| 26.12 | Interakce..... | 303 |
| 26.13 | Kontraindikace..... | 303 |
| 26.14 | Dávkování inhibitorů ACE v léčbě hypertenze..... | 303 |
| 27 | Antagonisté receptorů angiotenzinu II typ AT₁ (AT₁-blokátory) (Jiří Widimský, Václav Monhart)..... | 308 |
| 27.1 | Alternativní tvorba angiotenzinu II..... | 308 |
| 27.2 | AT ₁ -blokátory v léčbě hypertenze provázené hypertrofií levé srdeční komory..... | 309 |

| | | |
|-----------|---|------------|
| 27.3 | AT ₁ -blokátory u chronického srdečního selhání | 312 |
| 27.4 | AT ₁ -blokátory v léčbě nemocných se srdečním selháním v akutní fázi infarktu myokardu..... | 317 |
| 27.5 | Nefroprotektivní působení AT ₁ -blokátorů u diabetické nefropatie diabetu 2. typu..... | 318 |
| 27.5.1 | Studie sledující progresi diabetické nefropatie z mikroalbuminurie do manifestní albuminurie..... | 318 |
| 27.5.2 | Progrese manifestní diabetické nefropatie do chronické renální insuficience | 320 |
| 27.6 | Zpomalení progresu nediabetického ledvinného onemocnění kombinací AT ₁ -blokátoru a inhibitoru ACE..... | 322 |
| 27.7 | Přehled AT ₁ -blokátorů a jejich dávkování..... | 323 |
| 27.8 | Interakce AT ₁ -blokátorů | 324 |
| 28 | Centrálně působící antihypertenziva (Jiří Widimský jr.) | 327 |
| 28.1 | Látky s převážně centrálním účinkem – centrální alfa-adrenergní agonisté | 327 |
| 28.1.1 | Alfa-metyldopa..... | 328 |
| 28.1.2 | Clonidin | 329 |
| 28.1.3 | Guanfacin..... | 330 |
| 28.2 | Látky s kombinovaným centrálním agonistickým a periferním antagonistickým účinkem | 331 |
| 28.2.1 | Urapidil..... | 331 |
| 28.3 | Agonisté imidazolinových receptorů..... | 331 |
| 28.3.1 | Rilmenidin | 332 |
| 28.3.2 | Moxonidin | 333 |
| 29 | Blokátory periferních alfa-receptorů (alfa-blokátory) (Jiří Widimský jr.)..... | 336 |
| 29.1 | Mechanismus účinku | 336 |
| 29.2 | Obecné indikace alfa-blokátorů..... | 336 |
| 29.3 | Jednotlivé alfa-blokátory | 337 |
| 29.3.1 | Prazosin..... | 337 |
| 29.3.2 | Metazosin | 338 |
| 29.3.3 | Doxazosin..... | 338 |
| 30 | Vazodilatační látky s přímým účinkem (přímá vazodilatancia) (Jiří Widimský jr.) | 341 |
| 30.1 | Mechanismus účinku..... | 341 |
| 30.2 | Dihydralazin | 341 |
| 30.3 | Endralazin | 342 |
| 30.4 | Minoxidil | 343 |
| 31 | Kombinační léčba hypertenze (Jiří Widimský)..... | 345 |
| 31.1 | Výhody kombinační léčby..... | 345 |
| 31.2 | Dvojkombinace antihypertenziv..... | 347 |
| 31.3 | Trojkombinace antihypertenziv..... | 349 |
| 31.4 | Čtyřkombinace antihypertenziv | 349 |
| 31.5 | Fixní kombinace..... | 350 |
| 31.6 | Jak by měly vypadat ideální kombinace? | 352 |
| 32 | Lékové interakce snižující účinky léčby hypertenze (Jiří Widimský)..... | 353 |
| 33 | Rezistentní hypertenze (Jiří Widimský jr.) | 354 |
| 34 | Léčba hypertoniků v perioperační době (Jiří Widimský)..... | 358 |

| | |
|---|------------|
| 35 Hypertenzní krize – emergentní a urgentní stavy (Karel Horký, Jiří Widimský)..... | 361 |
| 35.1 Definice onemocnění..... | 361 |
| 35.2 Etiologie a patogeneze | 361 |
| 35.3 Klinické příznaky | 363 |
| 35.4 Léčba | 365 |
| 36 Hypertenze starších osob (Jiří Widimský)..... | 372 |
| 36.1 Patofyziologie | 372 |
| 36.2 Výskyt | 373 |
| 36.3 Diagnostika | 374 |
| 36.4 Nefarmakologická léčba..... | 375 |
| 36.5 Farmakologická léčba | 376 |
| 36.6 Zásady léčby | 379 |
| 36.7 Věkový limit léčby hypertenze | 384 |
| 36.8 Omezení doporučení..... | 387 |
| 36.9 Systolický tlak má významnější prognostickou hodnotu než diastolický tlak..... | 387 |
| 36.10 Léčebné cíle | 387 |
| 36.11 Protidestičková léčba | 388 |
| 37 Léčba hypertenze v primární a sekundární prevenci cévních mozkových příhod (Jiří Widimský)..... | 392 |
| 37.1 Epidemiologická data | 392 |
| 37.2 Význam léčby hypertenze v primární prevenci cévních mozkových příhod | 394 |
| 37.3 Jsou AT ₁ -blokátory účinnější v primární prevenci než ostatní antihypertenziva?..... | 396 |
| 37.4 Nefarmakologická léčba a cévní mozkové příhody..... | 397 |
| 37.5 Léčba statiny..... | 397 |
| 37.6 Zásady léčby hypertenze v primární prevenci cévních mozkových příhod | 398 |
| 37.7 Cévní mozkové příhody a hypertenze v populaci | 399 |
| 37.8 Léčba hypertenze při cévní mozkové příhodě | 401 |
| 37.9 Sekundární prevence cévních mozkových příhod..... | 404 |
| 37.10 Hypertenze a demence..... | 412 |
| 37.10.1 Definice a hlavní příčiny demence..... | 412 |
| 37.10.2 Prevalence demence | 412 |
| 37.10.3 Hypertenze a demence | 413 |
| 37.10.4 Demence a antihypertenzní léčba..... | 413 |
| 37.10.5 Sekundární prevence demence u nemocných po již proběhlé cévní mozkové příhodě nebo TIA | 416 |
| 38 Hypertenze v těhotenství (Renata Cífková)..... | 425 |
| 38.1 Kardiovaskulární změny v těhotenství..... | 425 |
| 38.2 Definice hypertenze v těhotenství | 426 |
| 38.3 Klasifikace hypertenze v těhotenství..... | 427 |
| 38.4 Preeklampsie..... | 428 |
| 38.5 Doporučená laboratorní vyšetření | 429 |
| 38.6 Nefarmakologická léčba hypertenze v těhotenství..... | 431 |
| 38.7 Farmakologická léčba hypertenze v těhotenství..... | 432 |

| | |
|--|------------|
| 39 Hypertenze a diabetes (Renata Cífková) | 437 |
| 39.1 Výskyt hypertenze u diabetes mellitus 1. a 2. typu | 439 |
| 39.2 Léčebné cíle | 439 |
| 39.3 Nefarmakologická léčba | 440 |
| 39.4 Farmakoterapie | 441 |
| 40 Stav kontroly hypertenze v ČR a ve světě (Renata Cífková) | 449 |
| 40.1 Kontrola hypertenze ve světě | 449 |
| 40.2 Kontrola hypertenze v ČR | 452 |
| 41 Ekonomický aspekt léčby hypertenze (Jiří Widimský) | 456 |
| 42 Trendy léčby hypertenze (Jiří Widimský) | 459 |
| 43 Sekundární hypertenze – přehled (Jiří Widimský jr.) | 462 |
| 44 Renální hypertenze (Václav Monhart) | 463 |
| 44.1 Výskyt a příčiny renální parenchymatózní hypertenze | 463 |
| 44.2 Patogeneze renální parenchymatózní hypertenze | 464 |
| 44.3 Diagnostika renální parenchymatózní hypertenze | 466 |
| 44.4 Hypertenze u akutních renálních onemocnění | 467 |
| 44.4.1 Akutní glomerulonefritida | 467 |
| 44.4.2 Akutní obstrukce vývodných močových cest | 467 |
| 44.4.3 Léčba nefrolitiázy litotrypsí | 467 |
| 44.4.4 Akutní selhání ledvin | 467 |
| 44.5 Hypertenze u chronických renálních onemocnění s normální nebo sníženou funkcí ledvin | 468 |
| 44.5.1 Glomerulonefritidy | 468 |
| 44.5.2 Sekundární glomerulopatie | 469 |
| 44.5.3 Hypertenze u ostatních oboustranných onemocnění ledvin | 469 |
| 44.6 Hypertenze u jednostranných onemocnění ledvin | 470 |
| 44.7 Léčba renální hypertenze | 473 |
| 44.7.1 Nefarmakologická léčba | 474 |
| 44.7.2 Farmakologická léčba | 474 |
| 44.7.3 Invazivní léčba renální hypertenze | 477 |
| 44.8 Hypertenze u terminálního selhání ledvin | 477 |
| 44.8.1 Hypertenze během chronické dialyzační léčby | 477 |
| 44.8.2 Hypertenze po transplantaci ledviny | 485 |
| 45 Hypertenze po transplantaci srdce (Jiří Widimský) | 493 |
| 46 Renovaskulární hypertenze (Jarmila Stříbrná) | 496 |
| 46.1 Prevalence renovaskulárního onemocnění | 496 |
| 46.2 Patofyziologické důsledky hypoperfuze ledvin | 498 |
| 46.3 Etiologie stenóz renální arterie | 499 |
| 46.3.1 Dysplazie renálních tepen | 499 |
| 46.3.2 Aterosklerotické zúžení renálních tepen | 499 |
| 46.4 Klinické příznaky | 501 |
| 46.5 Neinvazivní testy pro vyhledávání významné stenózy renální tepny | 503 |
| 46.5.1 Periferní renin s podáním inhibitoru ACE | 503 |
| 46.5.2 Duplexní ultrasonografie | 503 |
| 46.5.3 Kaptoprilová scintigrafie (renografie) | 503 |
| 46.5.4 Magnetická rezonance s angiografií | 504 |
| 46.5.5 Výpočetní tomografie s angiografií | 505 |
| 46.5.6 Angiografie | 505 |

| | |
|---|------------|
| 46.6 Terapie..... | 505 |
| 46.6.1 Perkutánní transluminální renální angioplastika (PTRA)..... | 506 |
| 46.6.2 Chirurgická revaskularizace..... | 509 |
| 46.6.3 Medikamentózní léčba..... | 511 |
| 47 Endokrinní hypertenze (Jiří Widimský jr., Tomáš Zelinka)..... | 518 |
| 47.1 Primární hyperaldosteronismus..... | 519 |
| 47.1.1 Příčiny a klasifikace..... | 519 |
| 47.1.2 Patogeneze primárního hyperaldosteronismu..... | 520 |
| 47.1.3 Výskyt..... | 521 |
| 47.1.4 Diagnostika..... | 522 |
| 47.1.5 Léčba..... | 524 |
| 47.2 Nadprodukce prekurzorů aldosteronu-deoxykortikosteronu (DOC)..... | 524 |
| 47.3 Zvýšená vazba kortizolu na mineralokortikoidní receptory..... | 526 |
| 47.4 Familiární syndromy spojené s retencí Na ⁺ a hypertenzí..... | 526 |
| 47.5 Hyperkortikalismus (Cushingův syndrom)..... | 527 |
| 47.5.1 Klasifikace..... | 527 |
| 47.5.2 Patogeneze..... | 527 |
| 47.5.3 Klinický obraz..... | 527 |
| 47.5.4 Diagnostika..... | 527 |
| 47.5.5 Léčba..... | 528 |
| 47.6 Feochromocytom..... | 529 |
| 47.6.1 Patogeneze..... | 529 |
| 47.6.2 Výskyt..... | 530 |
| 47.6.3 Klinické projevy..... | 531 |
| 47.6.4 Diagnostika..... | 532 |
| 47.6.5 Léčba..... | 533 |
| 47.7 Akromegalie..... | 534 |
| 47.8 Primární hyperparatyreóza..... | 535 |
| 47.9 Poruchy funkce štítné žlázy..... | 535 |
| 48 Další typy sekundárních hypertenzí (Jiří Widimský jr., Jiří Widimský)..... | 541 |
| 48.1 Iatrogenní hypertenze..... | 541 |
| 48.2 Hypertenze u koarktace aorty..... | 542 |
| 48.2.1 Etiopatogeneze hypertenze..... | 542 |
| 48.2.2 Klinický obraz..... | 542 |
| 48.2.3 Léčba..... | 543 |
| 48.2.4 Prognóza..... | 543 |
| 48.3 Hypertenze u syndromu spánkové apnoe..... | 544 |
| 48.3.1 Definice..... | 544 |
| 48.3.2 Etiopatogeneze..... | 544 |
| 48.3.3 Diagnostika..... | 546 |
| 48.3.4 Léčba..... | 546 |
| 48.4 Neurogenní příčiny..... | 547 |
| 48.5 Chirurgické příčiny..... | 548 |
| 49 Navržené indikace odeslání nemocného ke specialistovi podle Britských doporučení léčby hypertenze 2004 (Jiří Widimský)..... | 550 |

| | |
|---|-----|
| Směrnice o léčbě hypertenze | 551 |
| Seznam léků hypertenze | 553 |
| Seznam studií antihypertenzní léčby | 568 |
| Rejstřík | 579 |